

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Krapina

KLASA: 041-01/22-03/24
URBROJ: 613-04-22-9
Krapina, 29. kolovoza 2022.

Izvješće o obavljenoj financijskoj reviziji

**Hrvatska narodna
stranka – liberalni
demokrati
za 2021.**

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	3
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	3
	Sustav unutarnjih kontrola	5
	Planiranje	6
	Financijski izvještaji	7
III.	REVIZIJA ZA 2021.	18
	Ciljevi i područja revizije	18
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	18
	Metode i postupci revizije	19
	Nalaz za 2021.	20

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Hrvatske narodne stranke – liberalni demokrati (dalje u tekstu: Stranka) za 2021.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada i Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine.

Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima i usklađenosti poslovanja izražena su bezuvjetna mišljenja.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2021. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2021. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom usklađenosti poslovanja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o financijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2021. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u listopadu 1990., upisom u Registar političkih stranaka pod nazivom Hrvatska narodna stranka, kojoj je u veljači 2005. pristupila politička stranka Libra te od lipnja 2005. djeluje pod nazivom Hrvatska narodna stranka – liberalni demokrati. Sjedište Stranke je Kneza Mislava 8, Zagreb.

Djelokrug Stranke određen je Statutom i Programom, a rad i djelovanje Stranke su javni. Stranka u skladu s ciljevima, utvrđenim Programom i Statutom, sudjeluje u oblikovanju i izražavanju političke volje građana u cilju izgradnje i unaprjeđenja demokratskog višestranačkog sustava. Zalaže se za razvitak Republike Hrvatske putem sudjelovanja u stvaranju i oblikovanju političke volje naroda, zauzimanja političkih stavova o svim bitnim pitanjima javnog života te poticanja njihova optimalnog rješavanja, sudjelovanja u izborima za predstavnička tijela građana na svim razinama u Republici Hrvatskoj, davanja smjernica svojim predstavnicima izabranim u predstavnička i izvršna tijela državne vlasti i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, praćenje rada državnih tijela te nositelja javnih i društvenih ovlasti.

Statut je najviši normativni akt, kojim se uređuje unutarnje ustrojstvo i djelovanje Stranke (zadnje izmjene donesene su u travnju 2016.). Na temelju odredaba Statuta doneseni su sljedeći unutarnji akti: Pravilnik o radu, Pravilnik o članstvu Stranke, Pravilnik o kandidiranju i izborima za tijela Stranke, Pravilnik o financijskom poslovanju (kojim je određeno financijsko i materijalno poslovanje), Pravilnik o ustroju Središnjeg ureda, Pravilnik o radu sudova časti (kojim se propisuje ustroj sudova časti u županijskim organizacijama i središnjici Stranke te postupak provođenja stranačke stege), Poslovnik o radu Središnjeg odbora (kojim se uređuje sastav, način konstituiranja, ovlasti te način rada i odlučivanja Središnjeg odbora) i Poslovnik o radu Nadzornog odbora.

Načelima djelovanja Stranke (iz 2014.) utvrđeno je etičko ponašanje članova Stranke i temeljne vrijednosti politike Stranke (sloboda, stručnost, poduzetništvo, odvažnost, dosljednost, angažiranost, pristupačnost, različitost i solidarnost te poštovanje temeljnih načela liberalizma i odgovornog javnog djelovanja). Pravila ponašanja uređena su Statutom te Pravilnikom o radu sudova časti Stranke. Načela djelovanja članova Stranke i Statut javno su objavljeni, tiskani te distribuirani svim podružnicama Stranke. Oblici povrede službene dužnosti vezane za neetično ponašanje u Stranci 2021. nisu utvrđeni. Slučajeve neprihvatljivog ponašanja, ako bi do njih došlo, rješavaju sudovi časti Stranke.

Stranka je organizirana prema teritorijalnom načelu, a članovi Stranke mogu se unutar Stranke organizirati prema interesnoj osnovi. Teritorijalnu organizaciju Stranke čine podružnice s ograncima, županijske organizacije i regionalni savezi, koji su dužni poštovati odluke Središnjeg odbora i Predsjedništva Stranke. Podružnica je temeljna organizacijska jedinica koja nema status pravne osobe. Osniva se za područje općine ili grada, a u Gradu Zagrebu podružnice se osnivaju za područje gradske četvrti. Koncem 2021. Stranka ima 505 podružnica, od čega 126 gradskih, 362 općinske i 17 organizacija gradskih četvrti Grada Zagreba. Ogranak se osniva na području jedinice mjesne samouprave ili općine u kojoj ne postoji podružnica Stranke. Županijske organizacije ustrojene su na području županija, prema administrativno-teritorijalnoj podjeli Republike Hrvatske, a čine ih podružnice i ogranci na području županije. Gradska organizacija Grada Zagreba ima status županijske organizacije. Regionalni savezi su koordinacijsko-organizacijska tijela koja povezuju stranačke županijske organizacije prema tradicionalnim osobitostima regija.

Ustrojeno je pet regionalnih saveza.

Za obavljanje poslova iz djelokruga Stranke ustrojena su sljedeća tijela: Sabor, Središnji odbor, Predsjedništvo, predsjednik, glavni tajnik te Nadzorni odbor. Mandat članova tijela je četiri godine. U Stranci također djeluju sudovi časti, Odbor za statut, koordinacija interesnih odbora, Politička akademija i Savjet Stranke kao političko-savjetodavno tijelo.

Sabor je najviše programsko, statutarno i izborna tijelo Stranke, a može biti izborni ili izvještajno-tematski. Izborni Sabor održava se u pravilu jednom u četiri godine, a obvezno nakon izbora zastupnika u Hrvatski sabor. Sabor čine predsjednik i dva potpredsjednika Stranke, članovi Središnjeg odbora, Predsjedništva i Nadzornog odbora, glavni tajnik Stranke, predsjednici podružnica i županijskih organizacija, zastupnici Hrvatskog sabora i članovi Vlade Republike Hrvatske iz redova Stranke, zastupnici u Europskom parlamentu iz redova Stranke, općinski načelnici, gradonačelnici, župani i njihovi zamjenici iz redova Stranke te izabrani predstavnici podružnica. Sabor donosi Program i Statut Stranke, odluke, deklaracije i druge akte iz svoje nadležnosti, raspravlja i donosi odluku o prestanku rada Stranke ili njezinu spajanju s drugim političkim strankama, utvrđuje opću politiku, smjernice i stajališta Stranke, razmatra i ocjenjuje cjelokupno djelovanje Stranke, raspravlja i prihvaća izvješće o radu središnjih tijela Stranke te obavlja i druge poslove utvrđene Poslovnikom i Statutom.

Središnji odbor predstavlja najviše političko i programsko tijelo Stranke između dva zasjedanja Sabora, koji čine članovi Predsjedništva, predsjednici županijskih organizacija, zastupnici u Hrvatskom saboru, ministri, državni tajnici te direktori državnih poduzeća iz redova Stranke, po jedan predstavnik iz županijske organizacije na svakih 400 članova županijske organizacije, dvije predstavnice Ženske inicijative Stranke, dva predstavnika Mladih Stranke te 15 članova Stranke koje bira Središnji odbor Stranke na prijedlog predsjednika Stranke. Središnji odbor odgovara za provođenje odluka Sabora Stranke, donosi odluke i zaključke te daje preporuke i smjernice Predsjedništvu Stranke, odlučuje o povezivanju i suradnji s drugim političkim strankama ili nepolitičkim organizacijama te učlanjenju Stranke u međunarodne organizacije, raspravlja i odlučuje o koaliciji Stranke na državnoj razini, utvrđuje kandidate za Hrvatski sabor, Vladu Republike Hrvatske i tijela Stranke te obavlja i druge poslove predviđene Poslovnikom i Statutom.

Predsjedništvo je najviše izvršno-političko tijelo Stranke, koje čine predsjednik, dva potpredsjednika i počasni predsjednik Stranke, predsjednik Središnjeg odbora Stranke, predsjednik Savjeta Stranke, predsjednik Vlade Republike Hrvatske iz redova Stranke, predsjednik Kluba zastupnika Stranke u Hrvatskom saboru, glavni tajnik Stranke, predsjednici regionalnih saveza Stranke, glasnogovornik Stranke, predsjednik Mladih Stranke, predsjednica Ženske inicijative, voditelj Političke akademije te devet članova koje bira Središnji odbor Stranke. Predsjedništvo provodi Program Stranke te odluke Sabora i Središnjeg odbora Stranke, utvrđuje nacrt izmjena Programa, Statuta i Pravilnika Stranke, koordinira rad regionalnih saveza i županijskih organizacija, analizira, raspravlja i zauzima stajališta o aktualnim političkim pitanjima, predlaže financijski plan, završni račun, upravlja imovinom Stranke i odgovara za njezino korištenje te obavlja i druge poslove predviđene Poslovnikom i Statutom.

Predsjednik rukovodi, predstavlja i zastupa Stranku, izvršava i provodi odluke nadležnih tijela Stranke te odlučuje o tekućim poslovima vezanim za neposredno upravljanje.

Za svoj rad odgovara Saboru i Središnjem odboru Stranke. Od prosinca 2020. i u vrijeme obavljanja revizije (lipanj 2022.) predsjednik Stranke je Stjepan Čuraj, spec. publ. admin.

Glavni tajnik organizira i koordinira rad Stranke, materijalno-financijsko poslovanje, odgovoran je za unaprjeđenje organizacijske stranačke strukture i unutarstranačke komunikacije, izvršenje odluka izvršnih tijela i za rad Središnjeg ureda Stranke. Za svoj rad odgovara Središnjem odboru i predsjedniku Stranke.

Nadzorni odbor ima pet članova. Ocjenjuje zakonitost i statutarnost rada Stranke i svih stranačkih tijela te materijalno i financijsko poslovanje. Za svoj rad odgovara Saboru Stranke. Nadzorni odbori osnovani su u središnjici Stranke, podružnicama i županijskim organizacijama.

Sudovi časti osnivaju se na razini županijskih organizacija i na razini središnjice Stranke. Odluka suda časti na razini središnjice je konačna.

Politička akademija je tijelo čije je djelovanje usmjereno na dodatnu edukaciju i političko obrazovanje članova Stranke. U 2021. Politička akademija nije održavala edukacije o etičkim standardima i općim pravilima uljuđenog ponašanja zbog epidemioloških mjera vezanih za COVID-19.

Savjet Stranke je političko-savjetodavno tijelo koje raspravlja o političkim pitanjima, programu i strategiji djelovanja Stranke, razmatra i zaključuje o svim pitanjima i aspektima društveno-političkog života, predlaže inicijative te daje preporuke i mišljenja pomažući u radu tijelima Stranke.

Izvori financiranja su prihodi iz proračuna, članarina, dobrovoljnih priloga (donacija) te drugi prihodi.

Stranka je početkom 2021. imala 13, a koncem 2021. ima osam zaposlenika, od čega sedam na neodređeno i jednog na određeno radno vrijeme.

Sustav unutarnjih kontrola

Prema odredbi članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Postupci i metode unutarnjih kontrola opisani su unutarnjim aktima, odnosno pravilnicima i odlukama. Tijekom 2021. Stranka je primjenjivala sljedeće unutarnje akte: Pravilnik o radu, Pravilnik o članstvu Stranke, Pravilnik o kandidiranju i izborima za tijela Stranke, Pravilnik o financijskom poslovanju, Pravilnik o ustroju Središnjeg ureda, Pravilnik o radu sudova časti, Poslovnik o radu Središnjeg odbora, Poslovnik o radu Nadzornog odbora i Načela djelovanja članova Stranke.

Uspostavljen je učinkovit sustav unutarnjih kontrola. Poslovne knjige za Stranku u cjelini i po podružnicama vodi knjigovodstveni servis. Za kontrolu vjerodostojnosti knjigovodstvenih isprava odgovoran je likvidator, kojeg imenuje predsjednik Stranke, što potvrđuje svojim potpisom na knjigovodstvenoj ispravi u skladu s odredbom članka 19. Pravilnika o financijskom poslovanju. Nadzorni odbor Stranke obavio je kontrolu poslovanja Stranke za 2021. te sastavio izvješće koncem ožujka 2022. u kojem je zaključeno da je financijsko poslovanje Stranke za 2021. uredno i vođeno u skladu s važećim propisima.

Stranka provodi vanjsku komunikaciju održavanjem javnih skupova, tribina i okruglih stolova koji su dostupni javnosti te medijskim aktivnostima priopćavanja, davanja izjava i održavanja tiskovne konferencije, posredstvom javnih priopćenja preko društvenih mreža i mrežnih stranica te održavanjem tradicionalnih manifestacija. Stranka poštuje propise kojima je regulirano pravo pristupa informacijama, transparentnost i odgovornost, objavljivanje propisanih izvještaja i planova te drugih akata.

Planiranje

Financijski plan za 2021. i Godišnji program aktivnosti donesen je i usvojen u prosincu 2020., a Izmjene Financijskog plana za 2021. i Godišnjeg programa aktivnosti donesene su i usvojene u prosincu 2021., na sjednicama Središnjeg odbora i Predsjedništva Stranke.

Financijskim planom ukupni prihodi planirani su u iznosu od 4.800.000,00 kn, rashodi u iznosu od 4.752.000,00 kn te višak prihoda u iznosu od 48.000,00 kn. Izmjenama Financijskog plana, iz prosinca 2021., prihodi su planirani u iznosu od 2.216.595,00 kn, što je manje za 2.583.405,00 kn ili 53,8 %, rashodi u iznosu od 3.945.205,00 kn, što je manje za 806.795,00 kn ili 17,0 % u odnosu na Financijski plan, te manjak prihoda u iznosu od 1.728.610,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i državnog proračuna u iznosu od 1.600.000,00 kn, prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu od 196.495,00 kn, prihode od članarina i članskog doprinosa u iznosu od 222.000,00 kn (članarine 72.000,00 kn, članski doprinosi 150.000,00 kn) i druge prihode u iznosu od 198.100,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 2.911.105,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 900.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu od 65.600,00 kn, druge rashode u iznosu od 20.000,00 kn, financijske rashode u iznosu od 40.000,00 kn i rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 8.500,00 kn. Financijskim planom i Izmjenama Financijskog plana obuhvaćene su sve vrste prihoda i rashoda.

Ostvarenje plana prati se i analizira tijekom godine na sjednicama Predsjedništva te Središnjeg i Nadzornog odbora Stranke. Realizaciju financijskog plana i programskih aktivnosti Stranke usvojio je Središnji odbor u ožujku 2021.

Godišnji program aktivnosti Stranke, između ostalog, sadrži opće odrednice i smjernice, aktivnosti organizacijskih jedinica Stranke i aktivnosti središnjih tijela Stranke. U okviru redovnog političkog djelovanja Stranka je planirala održavanje javnih skupova, tribina i okruglih stolova, medijske aktivnosti (priopćenja, izjave, reagiranja, tiskovne konferencije, društvene mreže) te redovite aktivnosti koje provode organizacijski oblici Stranke (akcije u lokalnoj zajednici, tradicionalne manifestacije). Za 2021. većina aktivnosti usmjerena je na jačanje percipiranosti Stranke i njezinih istaknutih članova te na izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: lokalni izbori) koji su se održali u svibnju 2021., a uključivale su obilazak terena, predstavljanje kandidata, promoviranje stranačkog programa te pojačanu redovnu promociju stranačkih aktivnosti i uspjeha dužnosnika Stranke na nacionalnoj i lokalnoj razini.

Godišnji program aktivnosti Stranke sadrži predviđena financijska sredstva po aktivnostima i nositeljima aktivnosti, kao i ukupna financijska sredstva potrebna za realizaciju aktivnosti. Aktivnosti su obavljene u skladu s planom i programom rada.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma (Narodne novine 29/19 i 98/19) te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Za 2021. sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima. Financijski izvještaji s propisanim priložima (Godišnji program aktivnosti i Financijski plan za 2021. te njihove izmjene i Izvješće o primljenim donacijama) u propisanom roku dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja i objavljeni su na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva. Objavljeni podaci istovjetni su podacima evidentiranim u poslovnim knjigama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 2.601.359,00 kn, što je 5.209.063,00 kn ili 66,7 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 384.764,00 kn ili 17,4 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz državnog proračuna	2.203.572,00	398.601,00	18,1
2.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	1.770.264,00	1.339.564,00	75,7
3.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	412.132,00	282.170,00	68,5
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	3.092.189,00	228.445,00	7,4
5.	Drugi prihodi	332.265,00	352.579,00	106,1
	Ukupni prihodi	7.810.422,00	2.601.359,00	33,3

U odnosu na prethodnu godinu vrijednosno značajnije smanjenje prihoda odnosi se na prihode od dobrovoljnih priloga (donacija) koji su ostvareni 2.863.744,00 kn ili 92,6 % manje u odnosu na prethodnu godinu zbog manje primljenih dobrovoljnih priloga (donacija).

– Prihodi iz državnog proračuna

Prihodi iz državnog proračuna za redovito godišnje financiranje Stranke ostvareni su u iznosu od 398.601,00 kn i čine 15,3 % ukupno ostvarenih prihoda. Ostvareni su u skladu s odredbama članka 6. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, prema kojima pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava državnog proračuna imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile zastupničko mjesto u Hrvatskome saboru i nezavisni zastupnici. U skladu s odredbama navedenog Zakona, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskog sabora donio je u siječnju, srpnju i listopadu 2021. odluke o raspoređivanju sredstava za rad političkih stranaka i nezavisnih zastupnika (Narodne novine 6/21, 78/21 i 107/21), prema kojima su Stranci raspoređena sredstva za rad za jednog zastupnika u 10. sazivu Hrvatskoga sabora. Sredstva su iz državnog proračuna doznačena na središnji račun Stranke za 1. tromjesečje u iznosu od 99.698,00 kn, 2. tromjesečje u iznosu od 99.698,00 kn, 3. tromjesečje u iznosu od 99.571,00 kn i za 4. tromjesečje u iznosu od 99.634,00 kn.

– Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 1.339.564,00 kn i čine 51,5 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode za redovno financiranje u iznosu od 1.010.373,00 kn i naknadu troškova izborne promidžbe za lokalne izbore u iznosu od 329.191,00 kn.

Prihodi za redovno financiranje u iznosu od 1.010.373,00 kn ostvareni su prema odredbama članka 6. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te na temelju pojedinačnih odluka o financiranju Stranke iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i nezavisni članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koji su izabrani s nezavisnih lista. Odredbom članka 96. navedenog Zakona, propisano je da će se postupci koji su započeti do stupanja na snagu ovoga Zakona, a koji nisu dovršeni, dovršiti prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17).

Do održanih lokalnih izbora u svibnju 2021. Stranka je imala pravo na financiranje iz 187 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a nakon izbora provedenih u svibnju 2021. ima pravo na financiranje iz 99 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, od kojih su pribavljene odluke o financiranju redovne djelatnosti Stranke. Ustrojena je evidencija o naplati prihoda iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u čija su tijela izabrani pojedini članovi Stranke. U 2021. Stranka je do svibnja imala 418 vijećnika, a od svibnja ima 196 vijećnika. Odluke o financiranju redovne djelatnosti iz sredstava jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dostavilo je 89 jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Potraživanja za prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave evidentirana su u poslovnim knjigama i iskazana u financijskim izvještajima u iznosu od 93.223,00 kn. Sredstva iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave doznačena su na žiroračune organizacijskih jedinica, u različitim intervalima, jednom ili više puta tijekom godine.

Prihodi za naknadu troškova izborne promidžbe za lokalne izbore u iznosu od 329.191,00 kn odnose se na naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 247.428,00 kn, uplate koalicijskih partnera temeljem zaključenih sporazuma u iznosu od 44.000,00 kn, povrat neutrošenih sredstava preostalih na posebnom računu za financiranje troškova izborne promidžbe kandidata kojeg je Stranka predložila u iznosu od 19.830,00 kn te povrat s posebnih računa za financiranje izborne promidžbe temeljem koalicijskog sporazuma u iznosu od 17.933,00 kn. Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 247.428,00 kn ostvareni su prema odredbama članka 43. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu i Odluci Vlade Republike Hrvatske o visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (Narodne novine 41/21) iz travnja 2021. Pravo na naknadu troškova izborne promidžbe imaju stranke koje na izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave dobiju najmanje jednog člana predstavničkog tijela; visina naknade određena je, zavisno od broja stanovnika jedinice lokalne samouprave, od 1.000,00 kn za svakog člana općinskog vijeća do 10.000,00 kn za svakog člana Gradske skupštine Grada Zagreba. Prihodi od naknade troškova izborne promidžbe za lokalne izbore ostvareni su na temelju odluka jedinica lokalne samouprave o pravu na naknadu i visini naknade troškova izborne promidžbe za izbor članova gradskog i općinskog vijeća te zaključenih koalicijskih sporazuma.

– Prihodi od članarina i članskih doprinosa

Prihodi od članarina i članskih doprinosa ostvareni su u iznosu od 282.170,00 kn i čine 10,8 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od članskih doprinosa u iznosu od 196.450,00 kn i članarina u iznosu od 85.720,00 kn. Ostvareni su prema odredbama članka 4. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, Statuta i Pravilnika o financijskom poslovanju Stranke. Stranka je koncem 2021. imala 31 961 člana. Pravilnikom o financijskom poslovanju utvrđeni su iznosi članarina, i to u visini od 5,00 kn mjesečno za članove Stranke koji nisu članovi središnjih tijela, učenike, studente i umirovljenike čija mirovina iznosi do 2.500,00 kn mjesečno te u visini od 10,00 kn mjesečno za zaposlene i umirovljenike čija mirovina iznosi više od 2.500,00 kn mjesečno. Članovi središnjih tijela Stranke plaćaju članarinu 80,00 kn mjesečno. Članovi Stranke koji su nezaposleni, korisnici socijalne pomoći ili su bez primanja, kao i počasni dužnosnici i članovi, oslobođeni su plaćanja članarine.

Prihodi od članskih doprinosa ostvaruju se mjesečnim uplatama ministara u Vladi Republike Hrvatske i zastupnika u Hrvatskom saboru iz redova Stranke u iznosu od 1.000,00 kn te drugih dužnosnika uplatama u visini od 5,0 % njihove mjesečne plaće. Dužnosnici koji primaju naknadu plaćaju članski doprinos u visini od 25,0 % njihove naknade. Izmjenama Pravilnika o financijskom poslovanju Stranke, iz svibnja 2016. i rujna 2021., članovima Stranke preporučeno je plaćanje članarine i članskih doprinosa u skladu s mogućnostima. S obzirom na navedeno, prema obrazloženju odgovorne osobe, plaćanje članarine i članskih doprinosa ne predstavlja obvezu, odnosno ne stvara potraživanje prema članovima koji članarinu i članske doprinose ne plaćaju, zbog čega Stranka u poslovnim knjigama ne evidentira spomenuta potraživanja. Prema evidenciji, Stranka u 2021. ima 29 dužnosnika. U skladu s odredbama Pravilnika o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19), Stranka je vodila evidencije o primljenim članarinama i članskim doprinosima od 1. siječnja do 31. prosinca 2021. te izdavala potvrde.

– Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) ostvareni su u iznosu od 228.445,00 kn i čine 8,8 % ukupnih ostvarenih prihoda. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) od 36 fizičkih osoba u iznosu od 156.309,00 kn (za redovno poslovanje 26.275,00 kn, izbornu promidžbu 130.034,00 kn) i od devet pravnih osoba u iznosu od 72.136,00 kn (redovno poslovanje 8.000,00 kn, izbornu promidžbu 64.136,00 kn). Dobrovoljni prilozima (donacije) ostvareni su u novcu u iznosu od 206.775,00 kn i u obliku proizvoda ili usluga (prostor za reklamni pano, promidžbene objave, najam štanda, privjesci, letci) u iznosu od 21.670,00 kn.

Dobrovoljni prilozima (donacije) ostvareni su na temelju odredaba članaka 18. i 19. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima, a pojedinačni iznosi primljenih dobrovoljnih priloga (donacija) u skladu su s iznosima koji su propisani odredbama navedenoga Zakona. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) izdavane su potvrde te vođena propisana evidencija.

– Drugi prihodi

Drugi prihodi ostvareni su u iznosu od 352.579,00 kn i čine 13,6 % ukupno ostvarenih prihoda. Odnose se na prihode od prodaje dugotrajne imovine (službenih automobila i sitnog inventara) u iznosu od 195.600,00 kn, druge nespomenute prihode u iznosu od 144.383,00 kn (prihodi od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave iz prošlih godina u iznosu od 132.929,00 kn, prihodi iz prošlih godina u iznosu od 6.336,00 kn, otpisa obveza u iznosu od 4.768,00 kn i drugo u iznosu od 350,00 kn), prihode od povrata u iznosu od 12.591,00 kn (od Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u iznosu od 4.258,00 kn, režijskih troškova u iznosu od 4.605,00 kn, troškova Hrvatskog kinološkog saveza u iznosu od 2.891,00 kn i za električnu energiju po ugovoru u iznosu od 837,00 kn) te na prihode od financijske imovine u iznosu od 5,00 kn.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2021., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 3.903.398,00 kn, što je 3.539.030,00 kn ili 47,6 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 41.807,00 kn ili 1,1 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2020.	Ostvareno za 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	1.755.356,00	840.626,00	47,9
2.	Materijalni rashodi	5.311.133,00	2.885.562,00	54,3
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	3.225.104,00	1.379.637,00	42,8
2.2.	Drugi materijalni rashodi	2.086.029,00	1.505.925,00	72,2
3.	Rashodi amortizacije	180.330,00	64.590,00	35,8
4.	Financijski rashodi	50.909,00	41.054,00	80,6
5.	Rashodi za donacije (pomoći)	64.569,00	30.091,00	46,6
6.	Drugi rashodi	80.131,00	41.475,00	51,8
	Ukupni rashodi	7.442.428,00	3.903.398,00	52,4
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	7.810.422,00	2.601.359,00	33,3
	Višak prihoda	367.994,00	0,00	-
	Manjak prihoda	0,00	1.302.039,00	-

Vrijednosno značajnije smanjeni su rashodi za promidžbu i informiranje u iznosu od 1.845.467,00 kn ili 57,2 % zbog smanjenih aktivnosti i rashodi za zaposlene za 914.730,00 kn ili 52,1 % zbog prestanka radnog odnosa za pet zaposlenika.

– Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene ostvareni su u iznosu od 840.626,00 kn i čine 21,5 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za plaće u iznosu od 721.567,00 kn te doprinose na plaće u iznosu od 119.059,00 kn.

Plaće su obračunane i isplaćene u skladu sa zakonima i drugim propisima koji se odnose na obračun i isplatu plaća. Utvrđene su ugovorima o radu i odlukama glavnog tajnika, u brutoiznosima. Doprinosi, porezi i prirez plaćeni su u propisanim rokovima i na propisani način.

– Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za usluge promidžbe i informiranja ostvareni su u iznosu od 1.379.637,00 kn i čine 35,3 % ukupno ostvarenih rashoda, od čega se na izbornu promidžbu za lokalne izbore odnosi 1.039.876,00 kn, a na promidžbu za redovno poslovanje 339.761,00 kn.

Rashodi za izbornu promidžbu za lokalne izbore ostvareni u iznosu od 1.039.876,00 kn odnose se na usluge promidžbe i informiranja za lokalne izbore ostvarene na temelju ugovora i računa u iznosu od 624.289,00 kn (promidžbeni materijal: letci, plakati, majice, upaljači, olovke 307.185,00 kn; usluge oglašavanja na televiziji, radiju, elektroničkim portalima, društvenim mrežama i tiskanim novinama 288.635,00 kn; reprezentacija 18.502,00 kn; najam dvorana i panoa 9.587,00 kn i fotografske usluge 380,00 kn), na sredstva za financiranje izborne promidžbe uplaćena kandidatima koje je Stranka predložila na njihove posebne račune za izbor općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika u iznosu od 320.760,00 kn (na temelju Odluke Predsjedništva Stranke o financijskoj potpori kandidatima na lokalnim izborima iz ožujka 2021.) i prenesena sredstva političkim strankama – koalicijskim partnerima za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na posebne račune nositelja koalicijskih lista na temelju koalicijskih sporazuma te završnih obračuna u iznosu od 94.827,00 kn.

Stranka je ostvarene rashode izborne promidžbe za lokalne izbore (s podacima za koalicijske partnere) u iznosu od 1.039.876,00 kn evidentirala u poslovnim knjigama, odnosno iskazala u financijskim izvještajima, na računu usluge promidžbe i informiranja. Prijenosi sredstava s redovnog računa Stranke, na posebne račune kandidata (koje je Stranka predložila) za izbor općinskih načelnika, gradonačelnika, župana i njihovih zamjenika u iznosu od 320.760,00 kn, političkim strankama – koalicijskim partnerima za financiranje troškova izborne promidžbe za izbor članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave na posebne račune političkih stranaka (nositelja koalicijskih lista) na temelju koalicijskih sporazuma te završnih obračuna u iznosu od 94.827,00 kn ili ukupno u iznosu od 415.587,00 kn, umjesto na računu usluga promidžbe i informiranja, trebali su biti evidentirani u poslovnim knjigama i iskazani u financijskim izvještajima na računu rashoda vezanih za financiranje povezanih neprofitnih organizacija.

S koalicijskim partnerima Stranka je zaključila 116 sporazuma o zajedničkom izlasku na lokalne izbore, od čega je u 45 sporazuma utvrđeno da je Stranka nositelj koalicijske liste. U većini koalicijskih sporazuma, između ostalog, također je utvrđen izborni program, kandidacijske liste, financiranje izborne promidžbe te sredstva za osvojene vijećničke mandate u skladu s izbornim rezultatima. U travnju 2021. Stranka je otvorila 77 posebnih računa, i to 45 posebnih računa za financiranje troškova izborne promidžbe kao Stranka nositelj koalicijske liste i 32 posebna računa za financiranje izborne promidžbe za jedinice lokalne samouprave u kojima je izašla na izbore samostalno. Nadalje, Stranka je sastavila i objavila zakonom propisane financijske izvještaje u kojima je bila nositelj koalicijske liste te ih dostavila Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja. Izvori financiranja troškova izborne promidžbe za lokalne izbore bila su vlastita sredstva Stranke u iznosu od 516.515,00 kn, naknade troškova izborne promidžbe za lokalne izbore u iznosu od 329.191,00 kn i dobrovoljni prilozi (donacije) u iznosu od 194.170,00 kn. Po završetku lokalnih izbora, Stranka kao i koalicijski partneri u pojedinim slučajevima nisu sastavili konačne obračune o udjelu u troškovima izborne promidžbe. Posebni računi za financiranje troškova izborne promidžbe zatvoreni su do rujna 2021.

Skreće se pozornost da je sporazumima o zajedničkom izlasku na izbore, između ostalog, potrebno jasno i nedvojbeno urediti način financiranja i sastavljanja obračuna zajedničkog izlaska na izbore, kao i raspodjelu sredstava koja se ostvaruju na temelju izbornih rezultata, kako bi podaci o financiranju izborne promidžbe u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima, kao i financijskim izvještajima o financiranju izborne promidžbe bili evidentirani, odnosno iskazani u skladu s okvirom financijskog poslovanja i elementima računovodstvenog sustava neprofitnih organizacija.

Rashodi za usluge promidžbe i informiranja za redovno poslovanje u iznosu od 339.761,00 kn odnose se na promidžbeni materijal (kape, baloni, upaljači, letci, olovke, plakati, reklamni pano i drugi promidžbeni materijal) u iznosu od 214.973,00 kn, oglašavanje (novine, internet, radio) u iznosu od 106.038,00 kn te na istraživanje političkih sklonosti u iznosu od 18.750,00 kn.

– Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 1.505.925,00 kn i čine 38,7 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za usluge u iznosu od 1.116.020,00 kn, materijal i energiju u iznosu od 225.187,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu od 11.396,00 kn, naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i drugo u iznosu od 5.887,00 kn te na druge nespomenute materijalne rashode u iznosu od 147.435,00 kn.

Vrijednosno značajniji su rashodi za usluge u iznosu od 1.116.020,00 kn i čine 28,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na zakupnine i najamnine (poslovni prostori) u iznosu od 461.684,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu od 267.044,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 156.010,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 77.749,00 kn, usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 26.487,00 kn, zdravstvene usluge u iznosu od 3.800,00 kn, računalne usluge u iznosu od 220,00 kn te druge usluge u iznosu od 123.026,00 kn (grafičke i tiskarske usluge te usluge kopiranja u iznosu od 54.824,00 kn, druge nespomenute usluge u iznosu od 44.220,00 kn, usluge čišćenja i pranja u iznosu od 20.326,00 kn, usluge tehničkog pregleda i registracije vozila u iznosu od 3.656,00 kn).

Rashodi za zakup poslovnih prostora odnose se na zakup poslovnih prostora koje koriste organizacijske jedinice Stranke. Prema tabličnom pregledu Stranka ima 36 poslovnih prostora u zakupu. Navedeni pregled, između ostalog, sadrži podatke o zakupodavcu, odnosno vlasniku prostora, adresi i površini poslovnog prostora, uvjetima korištenja, datumu ugovora o zakupu te iznosu mjesečne zakupnine. U vlasništvu jedinica lokalne samouprave je 28 poslovnih prostora, a osam poslovnih prostora je u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba. Poslovni prostor u Gradu Zagrebu površine od 70,41 m² Stranka je u 2021. kao i prijašnjih godina koristila bez naknade (neriješeni imovinskopravni odnosi; vlasnik prostora je Republika Hrvatska koja bi ugovorom trebala regulirati njegovo korištenje), a plaćala je troškove struje, vode, plina i održavanja.

Rashodi za materijal i energiju ostvareni su u iznosu od 225.187,00 kn i čine 5,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na energiju u iznosu od 194.956,00 kn (električna energija 71.912,00 kn, plin 65.483,00 kn, motorni benzin i dizelsko gorivo 42.142,00 kn i topla voda 15.419,00 kn), uredski materijal (kuverte, papir, toneri i drugi uredski materijal) u iznosu od 19.350,00 kn, sitni inventar (mobiteli, računalo, pojačalo, zvučnici, megafon, zastave, aparat za kavu i hladnjak, printer i drugi sitni inventar) u iznosu od 10.662,00 kn te namirnice u iznosu od 219,00 kn.

Naknade troškova zaposlenima ostvarene su u iznosu od 11.396,00 kn i čine 0,3 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na naknade za prijevoz za dolazak na posao i odlazak s posla, a isplaćene su prema cjeniku autoprijevoznika koji je na snazi i odlukama regionalnog predsjednika i tajnika županijskih organizacija.

Naknade članovima u predstavničkim i izvršnim tijelima, povjerenstvima i drugo ostvarene su u iznosu od 5.887,00 kn i čine 0,2 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na troškove cestarina, parkiranja i tunelarina. Stranka vodi evidencije putnih naloga za središnjicu i 12 županijskih organizacija te evidencije o korištenju službenih vozila u službene svrhe. Evidencija putnih naloga sadrži broj putnog naloga, ime i prezime osoba koje putuju, mjesto u koje putuju, marku vozila te početno i završno stanje brojila i troškove službenih putovanja (dnevnice, troškove prijevoza, noćenja, cestarine i druge troškove putovanja).

Drugi nespomenuti materijalni rashodi ostvareni su u iznosu od 147.435,00 kn i čine 3,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na rashode za međunarodne članarine u iznosu od 47.005,00 kn, reprezentaciju u iznosu od 37.992,00 kn, troškove sudskih sporova u iznosu od 21.798,00 kn, premije osiguranja u iznosu od 19.100,00 kn (prijevoznih sredstava u iznosu od 18.153,00 kn i imovine u iznosu od 947,00 kn), pristojbe u iznosu od 607,00 kn i drugo u iznosu od 20.933,00 kn.

– Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije ostvareni su u iznosu od 64.590,00 kn i čine 1,6 % ukupno ostvarenih rashoda. U odnosu na 2020. manji su za 115.740,00 kn ili 64,2 %. Navedeni rashodi odnose se na amortizaciju obračunanu na uredsku opremu, opremu za grijanje, ventilaciju i hlađenje, osobne automobile i drugu opremu. Obračun je obavljen u skladu s odredbama Pravilnika o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak).

– Financijski rashodi

Financijski rashodi ostvareni su u iznosu od 41.054,00 kn i čine 1,0 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na usluge platnog prometa i banaka u iznosu od 32.323,00 kn, kamate na primljeni kredit u iznosu od 5.253,00 kn i zatezne kamate u iznosu od 3.478,00 kn.

– Rashodi za donacije (pomoći)

Rashodi za donacije (pomoći) ostvareni su u iznosu od 30.091,00 kn i čine 0,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na dane donacije u naravi u iznosu od 21.670,00 kn (primljene donacije u naravi koje su dane građanima u svrhu izborne promidžbe) te dane donacije u novcu u iznosu od 8.421,00 kn (stradalima u potresu u Petrinji u iznosu od 7.666,00 kn, Centru za odgoj i obrazovanje Krapinske Toplice u iznosu od 755,00 kn). Navedene donacije (pomoći) ostvarene su na temelju odluka i ugovora o davanju donacija.

– Drugi rashodi

Drugi rashodi ostvareni su u iznosu od 41.475,00 kn i čine 1,1 % ukupno ostvarenih rashoda. Odnose se na neotpisanu vrijednost rashodovane dugotrajne imovine u iznosu od 27.551,00 kn, nespomenute rashode iz prijašnjih razdoblja u iznosu od 12.716,00 kn i druge nespomenute rashode u iznosu od 1.208,00 kn.

– Manjak prihoda

Manjak prihoda za 2021. iznosi 1.302.039,00 kn, preneseni manjak prihoda iznosi 533.035,00 kn te manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 1.835.074,00 kn. Odlukom Predsjedništva Stranke iz ožujka 2022., određeno je da će se manjak prihoda nad rashodima podmiriti optimalizacijom redovitog poslovanja, smanjenjem broja zaposlenika i poslovnih prostora u zakupu, praćenjem i analizom troškova te većim zalaganjem članova Stranke u cilju povećanja primljenih dobrovoljnih priloga (donacija).

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2021., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 183.951,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2021.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2021.	31. prosinca 2021.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	125.739,00	33.597,00	26,7
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	122.739,00	33.597,00	27,4
1.2.	Plemeniti metali i ostale pohranjene vrijednosti	3.000,00	0,00	-
2.	Financijska imovina	1.354.187,00	150.354,00	11,1
2.1.	Novac u banci i blagajni	1.157.939,00	28.213,00	2,4
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	18.395,00	28.918,00	157,2
2.3.	Potraživanja za prihode	177.853,00	93.223,00	52,4
	Ukupno imovina	1.479.926,00	183.951,00	12,4
3.	Obveze	1.262.807,00	1.268.873,00	100,5
3.1.	Obveze za rashode	220.133,00	178.528,00	81,1
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	883.159,00	997.122,00	112,9
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućih razdoblja	159.515,00	93.223,00	58,4
4.	Vlastiti izvori	217.119,00	-1.084.922,00	- 499,7
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	1.479.926,00	183.951,00	12,4
	Izvanbilančni zapisi	509.674,00	790.000,00	155,0

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora iskazana u financijskim izvještajima koncem 2021. manja je za 1.295.975,00 kn ili 87,6 % u odnosu na stanje iskazano početkom godine, zbog smanjenja vrijednosti vlastitih izvora. Vrijednosno značajnije smanjenje nefinancijske imovine odnosi se na smanjenje novca u banci i blagajni za 1.129.726,00 kn ili 97,6 % zbog manjeg broja zastupnika u 10. sazivu Hrvatskog sabora te vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine za 89.142,00 kn ili 72,6 % zbog amortizacije.

Nefinancijska imovina u vrijednosti od 33.597,00 kn odnosi se na uredski namještaj i opremu (kuhinja, fotelja, kutna garnitura, ormar, stol, stolice) u iznosu od 32.984,00 kn i natpisnu ploču u iznosu od 613,00 kn.

Financijska imovina u iznosu od 150.354,00 kn odnosi se na potraživanja u iznosu od 122.141,00 kn te novac u banci i blagajni u iznosu od 28.213,00 kn. Stanje novca u banci i blagajni koncem 2021. iznosi 28.213,00 kn (novac na računu kod poslovne banke 26.213,00 kn, blagajna 2.000,00 kn).

Potraživanja iskazana u iznosu od 122.141,00 kn odnose se na potraživanja za prihode od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 93.223,00 kn, ostala nespomenuta potraživanja u iznosu od 17.933,00 kn, jamčevne pologe za poslovne prostore u iznosu od 4.545,00 kn, potraživanja za naknade koje se refundiraju u iznosu od 2.838,00 kn, predujmove u iznosu od 2.371,00 kn i potraživanja za više plaćene poreze i doprinose u iznosu od 1.231,00 kn. Dospjela su potraživanja u cjelokupnom iznosu. Do vremena obavljanja revizije (svibanj 2022.) potraživanja su naplaćena u iznosu od 44.124,00 kn ili 36,1 % dospjelih potraživanja.

Obveze u iznosu od 1.268.873,00 kn odnose se na obveze za kredite i zajmove u iznosu od 997.122,00 kn, obveze za rashode u iznosu od 178.528,00 kn (obveze za materijalne rashode u iznosu od 122.977,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu od 54.823,00 kn i druge rashode u iznosu od 728,00 kn) te na prihode budućih razdoblja (potraživanja od jedinica lokalne i regionalne samouprave) u iznosu od 93.223,00 kn. U odnosu na stanje iskazano početkom godine veće su za 6.066,00 kn ili 0,5 %. Dospjele su obveze u iznosu od 271.751,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (svibanj 2022.) obveze su podmirene u iznosu od 152.988,00 kn ili 56,3 % dospjelih obveza.

Obveze za kredite i zajmove početkom 2021. iznosile su 883.159,00 kn (pozajmice od tri fizičke osobe u iznosu od 855.000,00 kn te za financijski najam službenog automobila u iznosu od 28.159,00 kn). U 2021. Stranka se zadužila kod poslovne banke (okvirni kredit po transakcijskom računu) u iznosu od 237.722,00 kn. Tijekom 2021. otplaćeno je 123.759,00 kn (fizičkoj osobi u iznosu od 95.600,00 kn i za financijski najam službenog automobila u iznosu od 28.159,00 kn, čime je financijski najam službenog vozila otplaćen) te stanje obveza za kredite i zajmove koncem 2021. iznosi 997.122,00 kn, a odnosi se na pozajmice od fizičkih osoba u iznosu od 759.400,00 kn i kredit kod poslovne banke u iznosu od 237.722,00 kn.

Od predsjednika Stranke pozajmljeno je 225.000,00 kn, i to 100.000,00 kn na temelju ugovora o kratkoročnoj pozajmici iz svibnja 2017. te 125.000,00 kn na temelju ugovora o kratkoročnoj pozajmici iz svibnja 2019. Prema ugovoru o kratkoročnoj pozajmici iz svibnja 2017., ugovorena je beskamatna pozajmica, uz rok za povrat od šest mjeseci od dana uplate pozajmice na žiroračun Stranke. Rok vraćanja navedene pozajmice produžen je do konca studenoga 2021. (dodaci ugovoru zaključeni su u studenome 2017., 2018., 2019., 2020. i 2021.). Drugi ugovor o kratkoročnoj pozajmici zaključen je s predsjednikom Stranke u svibnju 2019. u iznosu od 125.000,00 kn. Pozajmica je beskamatna, a rok za povrat pozajmice je šest mjeseci od dana uplate pozajmice na žiroračun Stranke. Dodaci ugovoru za produžetak roka vraćanja pozajmice zaključeni su u svibnju 2020. i 2021., a rok povrata produžen je do svibnja 2022. Do konca 2021. ugovorene pozajmice nisu vraćene te stanje pozajmica koncem 2021. iznosi 225.000,00 kn.

Od glavnog tajnika Stranke pozajmljeno je 800.000,00 kn na temelju tri ugovora o kratkoročnoj pozajmici, i to u iznosu od 500.000,00 kn na temelju ugovora iz travnja 2014., u iznosu od 100.000,00 kn na temelju ugovora iz lipnja 2017. te u iznosu od 200.000,00 kn na temelju ugovora iz lipnja 2019. Prema ugovoru o kratkoročnoj pozajmici iz travnja 2014., ugovorena je beskamatna pozajmica u iznosu od 500.000,00 kn, uz rok za povrat do ožujka 2022. (za produžetak roka vraćanja pozajmice zaključeno je sedam dodataka ugovoru od ožujka 2015. do ožujka 2021.). Do konca 2021. vraćena je pozajmica u iznosu od 295.600,00 kn, od čega u 2020. u iznosu od 200.000,00 kn i u 2021. u iznosu od 95.600,00 kn. Stanje primljene pozajmice iznosi 204.400,00 kn. Prema ugovoru o kratkoročnoj pozajmici iz 2017., ugovorena je beskamatna pozajmica u iznosu od 100.000,00 kn, uz rok za povrat do prosinca 2022. (za produžetak roka vraćanja pozajmice zaključeno je pet dodataka ugovoru od prosinca 2015. do prosinca 2021.). Prema ugovoru o kratkoročnoj pozajmici iz lipnja 2019. u iznosu od 200.000,00 kn, ugovorena je beskamatna pozajmica, uz rok za povrata od 12 mjeseci od dana uplate pozajmice na žiroračun Stranke te mogućnost produljenja uz pisanu suglasnost zajmodavca. Dodatak ugovoru za produžetak roka vraćanja pozajmice zaključen je u lipnju 2020. i 2021., a rok povrata produžen je do lipnja 2022. Do konca 2021. stanje svih triju pozajmica iznosi 504.400,00 kn.

Od fizičke osobe pozajmljeno je 50.000,00 kn, prema ugovoru o pozajmici iz ožujka 2017. Pozajmica je beskamatna. Do konca 2020. vraćena je pozajmica u iznosu od 20.000,00 kn, od čega u 2018. u iznosu od 10.000,00 kn i u 2019. u iznosu od 10.000,00 kn. Dodaci ugovoru za produžetak roka vraćanja pozajmice zaključeni su u prosincu 2018. i 2020., a rok povrata produžen je do prosinca 2022. Stanje primljene pozajmice koncem 2021. iznosi 30.000,00 kn.

U ožujku 2021. Stranka je s poslovnom bankom zaključila ugovor o okvirnom kreditu po transakcijskom računu u iznosu od 500.000,00 kn. Kredit je namijenjen za korištenje sredstava s računa Stranke kad račun nije u pozitivnom saldu do ugovorenog iznosa kredita. Ugovorena je fiksna kamatna stopa u visini od 3,7 % godišnje od dana korištenja kredita do roka vraćanja. Ugovoreni rok vraćanja kredita bio je travanj 2022., ali je u ožujku 2022. zaključen ugovor kojim je rok vraćanja produžen do 1. travnja 2023. Do konca 2021. kredit je iskorišten u iznosu od 237.722,00 kn.

Vlastiti izvori iskazani su u negativnom iznosu od 1.084.922,00 kn, a odnose se na vlastite izvore u iznosu od 750.152,00 kn, manjak prihoda iz prethodne godine u iznosu od 533.035,00 kn i manjak prihoda tekuće godine u iznosu od 1.302.039,00 kn.

Izvanbilančni zapisi u iznosu od 790.000,00 kn odnose se na evidentiranje instrumenata osiguranja povrata primljenog okvirnog kredita u iznosu od 500.000,00 kn, za osiguranje ugovora o najmu poslovnog prostora (gradovi Knin, Varaždin, Dubrovnik i Split) u iznosu od 125.000,00 kn, osiguranje plaćanja dobavljačima u iznosu od 160.000,00 kn (za gorivo 100.000,00 kn, poštanske usluge 50.000,00 kn i električnu energiju 10.000,00 kn) te za osiguranje poslovnoj banci za poslovnu karticu u iznosu od 5.000,00 kn.

III. REVIZIJA ZA 2021.

Postupci revizije provedeni su od 2. svibnja do 29. kolovoza 2022.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti provedbu naloga i preporuka iz prošle revizije
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijave ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17, 115/18 i 21/21).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
3. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
5. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu u informacijski sustav za nadzor financiranja
6. Statut (2009.) i izmjene Statuta (2012. i 2016.)
7. Godišnji program rada za 2021. i Izmjene Programa
8. Financijski plan za 2021. i Izmjene Financijskog plana.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja (i/ili s podacima iz plana), u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s prihodima iz proračuna te od članarina i članskih doprinosa i dobrovoljnih priloga (donacija). Obavljeni su razgovori sa zaposlenikom Stranke i osobom iz knjigovodstvenog servisa te su pribavljena obrazloženja odgovornih osoba u vezi s poslovnim događajima.

Nalaz za 2021.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2021. nisu utvrđene nepravilnosti.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.